

Кравченко Т.В.

КНТУУ «Київський Політехнічний Інститут»

Проблема мотивації студентів ВНЗ

Актуальність проблеми мотивації студентів у ВНЗ, направленої на вивчення іноземної мови, розглядається дwoяко. Недоречним, з однієї сторони, в наш час пояснювати, чому саме потрібно мати знання та володіти мовою, і переконувати, що чим більше мов ти знаєш, тим краще. Тим більші в тебе будуть існувати можливості, тому, що іноземні мови виступають одним із головних факторів як соціально - економічного прогресу, так і загальнокультурного. За допомогою мови з'являється можливість полинати у вивчення культури та духовного багатства іншої країни, можливість доторкнутися до її спадщини, та мати особистісний контакт з представниками європейських країн, що допоможе також поділитися та отримати досвід в різних галузях, а отже - підвищити свій рівень та рівень життя своєї країни. Крім того, володіння іноземною мовою (англійською) на сьогодні є вже потребою, без чого неможливо мати роботу з високою заробітною платою, мати успішну кар'єру. Прагнучи динамічного розвитку, індустрія шукає вихід до активної співпраці з західними країнами, що суттєво розширили функції іноземної мови як предмета. Це заставило викладачів звернутися до переосмислення цілей, постановки завдань, перегляду змісту навчальних програм, використання підручників та посібників, враховуючи новітні тенденції навчання іноземній мові ВНЗ немовних спеціальностей. Саме ці перераховані проблеми висвітлюються в наукових працях та дослідженнях педагогів, андрагогів, психологів, психолінгвістів, та методистів.

Поняття «мотивація» займає основну позицію вивчення вищезазначеного питання, так як проблема вмотивованості навчання ставиться до кожної дисципліни у ВНЗ. Вважається, що саме гостро вона постає при вивченні іноземної мови, тому що специфіка вивчення данного предмету вимагає

наявності деякої бази та комунікативних здібностей. І якщо студент на певному рівні відчув, що йому не вистачає необхідної бази чи вмінь, це викликає певні ускладнення, при цьому зникає і вмотивованість. Тож, спробуємо розібратися та дати характеристику сутності мотивації як психологічному феномену, розглянемо трактування мотиваційної сфери людини різними дослідниками та види і характеристики мотиву. Мотив у перекладі з французької мови (*motif*) означає «рух», це спонукання до діяльності, що пов'язане з задоволенням потреб людини. Отже, під мотивом розглядають: а) умови існування (Виюнас К.), б) морально-політичну установку (Ковалев Г.А.), в) судження, згідно яким людина прагне діяти (Годфруа Ж.)... За більшістю трактувань, мотив розглядається як намір, прагнення, або ж ціль, і радять комплексно підходити до цього поняття, виділяючи різні аспекти. Мотив має відтінок спонукальності та передбачає предметну спрямованість суб'єкта. Мотиви, в свою чергу, поділяються на: широкі пізнавальні, навчально-пізнавальні, мотиви самоосвіти, соціальні мотиви (діловий мотив, мотив соціального співробітництва) та інші. Пізнавальний інтерес являється самим адекватним мотивом навчальної діяльності. Пізнавальні інтереси – це об'єднані групи мотивів, що пов'язані із змістом та процесом навчання, яке спрямоване на опанування знань, необхідних для професійної діяльності студента. Мотивація ж представляє собою систему певних спонукань, які викликають активність суб'єкта. Існує «навчальна мотивація», вона спирається на потребу, що активізує пізнавальну діяльність студента. Це показує, що він готовий до вивчення навчального матеріалу. Цікаво відмітити, що потреба в даному випадку не визначає характеру діяльності. Лише, коли суб'єкт починає діяти, тоді визначається предмет. Спонукання до навчальної діяльності можуть бути як адекватними (релевантними), так і неадекватними (невідповідними та не релевантними). Навчальна мотивація включає в себе пізнавальні потреби (інтерес), мотив самовдосконалення, та сенс навчання. Мотивація, щодо діяльності, поділяється на внутрішню та зовнішню. Якщо розглядати мотивацію як головну одиницю рушійної сили у вивченні ІМ, потрібно буде відмітити, що ці мотиви будуть суб'єктивні. Вони будуть визначатися

внутрішніми прагненнями. Власне, тут ми можемо передбачити всі труднощі викликати мотивацію ззовні. Бо неможливо натиснути на особу і заставити її вивчати мову, якщо вона сама не буде відчувати потребу в цьому, якщо сама не буде достатньо вмотивована. Отже, формування внутрішньої мотивації являється необхідною умовою успішної діяльності в будь-якій галузі. Розрізняють деякі характерні прояви внутрішньої мотиваційної діяльності: а) прагнення до чогось нового (нове розглядається як абсолютне, та комбінація приєднання нового до бази вивченого). Так студенти будуть вивчати ІМ на базі текстів по спеціальності. Це, також, буде сприяти розумінню важливості опанувати мовою, крім того, що дізнаються багато нового по фаховій дисципліні. Наступні прояви: б) прагнення до ефективного освоєння світу. (Відразу ж звернемо увагу на почуття задоволення від якісного виконання своєї роботи - це сильний збудник внутрішньо-вмотивованої активності. Щоб цього досягти потрібно вчитися. Саме при сприятливих умовах студент буде мати внутрішню мотивацію, щоб навчитись чомусь новому та відчувати прогрес); в) прагнення до самодетермінації (прагнення суб'єкта відчувати себе як джерело своєї активності, своєї діяльності, відчувати хазяїном свого життя); та г) самореалізація (що вимагає свого проявлення). І навпаки, причиною зниження мотивації можуть бути низький рівень знань, несформовані мотиви навчальної діяльності, (перш за все, це стосується самостійно-набутих знань), та складним відношенням в колективі.

Мотивація являється складною багаторівневою системою, зі своїми специфічними особливостями. На етапі вузівського навчання формування професійно-внутрішньої мотивації впливає на мотивацію вивчення всіх предметів, зокрема і на вивчення іноземної мови.

Література:

1. Л.І. Гебос. Психологические условия формирования положительных мотивов к учению. Разд. О воспитании, обучении, психическом развитии. Ч.1.:М.Знание, 1977, -54с.

2. С.Є.Зайцева. Формування мотивації у вивченні мови. – К, 2000. – доп.1. – С. 10–16.
3. Б. Шефер. Простое лидерство. – Минск,2008,-176с.
4. R. Kegan. Problems and processes in human development. Cambridge Press. Harvard University Press, 2011,-164с.